

*ТВОЄ МАЙБУТНЄ У ТВОЇХ РУКАХ

Кожного старшокласника турбують запитання «Що робити після школи?» та «Яку професію обрати?». Зазвичай, молода людина хоче займатись тим, що їй подобається, не враховуючи тенденції на ринку праці та реальні потреби в кадрах. Але від правильно зробленого вибору залежить суспільна цінність людини, задоволеність професійною діяльністю, фізичне і психологічне здоров'я і, нарешті, щастя. Займатися ж "не своєю" справою важко. Тому рішення про вибір професії має бути свідомим, вільним і прийматися кожним самостійно. Допомогти молоді визначитися з майбутніми професійними планами допомагають спеціалісти районного центру зайнятості, проводячи різноманітні зустрічі, семінари, бесіди, уроки на відповідні теми. Ось і нещодавно у Млинівських загальноосвітній школі №3 і гуманітарній гімназії профконсультант служби зайнятості Зоя Мустафіна провела учням 8-10 класів профорієнтаційний урок «Шлях до реального трудового життя» (див. фото).

Як правило, профорієнтація починається у сім'ї, де дитина отримує перші відомості про професії з уст батьків. І не секрет, що деякі тати й мами нав'язують донькам і синам свою думку щодо вибору майбутнього фаху. Окрім того, часто на вибір професії впливають друзі, мовляв, давай вчитимемося «за компанію». У такому разі можна втратити своє покликання і себе самого. Якщо друзі справжні, то ризик втратити їх, коли будете навчатися чи працювати в різних місцях, зводиться до нуля. Не треба нехтувати й думкою вчителя, котрий спілкується з підлітком щодня і знає про його інтереси, нахили, здібності й характер, тому може порадити у виборі професії.

Однією з головних умов вибору професії, про яку розповідала школяркам Зоя Мустафіна, є формула «Хочу – могу – треба», де «хочу» – це бажання, інтереси, нахили особистості; «можу» – знання, здібності, психологічні особливості, стан здоров'я; «потрібно» – потреби ринку праці в кадрах. Адаже чимало молодих людей не можуть знайти роботи, бо у свій час обрали «модну» професію, яка згодом виявилася неконкурентоспроможною. На сьогодні, скажімо, у РЦЗ на обліку перебуває 53 молодих людей віком до 35 років із вищою освітою, 76 – із базовою вищою, 62 – із середньою професійною (ПТУ); серед них педагоги, бухгалтери, юристи, медичні сестри, випускники ветеринарних.

Поряд із тим, мало хто знає, що з кожним роком на ринку праці з'являється безліч нових спеціальностей і професій на кшталт андеррайтер, логістик, девелопер та інші. У службі зайнятості є і їх перелік і опис, і характеристика. Окрім того, в Україні відроджуються високотехнологічні галузі промисловості, оновлюється обладнання підприємств і зростає попит на висококваліфіковані робітничі професії: токарів, слюсарів, фрезерувальників тощо. На жаль, молодь неохоче освоює ці спеціальності через стереотипи важкої й низькооплачуваної роботи. В умовах конкуренції на ринку праці ситуація докорінно змінюється: розмір заробітної плати нині багато в чому залежить від потреби в тому чи іншому виді роботи, а також від якості її виконання. Отож, аби уникнути безробіття, людям з вищою освітою доводиться опановувати робітничі професії. На Рівненщині найбільшим попитом користуються продавці, фрезерувальники, токарі високих розрядів, представники будівельних професій, швачки, кухарі, серед сільськогосподарських – птахівники, трактористи-машиністи, механіки, зоотехніки, ветеринарні фельдшери та ін. Одне слово, кваліфікований

робітник завжди може заробити собі на життя – було б бажання. Кваліфікований слюсар нині цінується значно більше, ніж некваліфікований економіст. Відтак, щоб не поповнювати лави безробітних, слід здобувати професії, яких потребує сучасний ринок праці.

Раніше старшокласники, які ще не визначилися з майбутньою професією, звертались у службу зайнятості і отримували безкоштовні послуги з профорієнтації, проходили безкоштовне профдіагностичне тестування тощо. Віднедавна зробити це вони мають можливість ще й у своєму навчальному закладі. Річ у тім, що державна служба зайнятості розробила для школярів інноваційний проект – «Профорієнтаційний термінал». Це Інтернет-портал, доступ до якого здійснюється через спеціальні електронні пристрої (тач-скрін). З допомогою терміналу можна ознайомитися зі змістом професій, шляхами їх одержання, станом і перспективами ринку праці, основами трудового законодавства тощо. Достатньо лише обрати категорію, завантажити головне меню та отримати необхідну інформацію. У структурі меню існує 6 тематичних блоків: «Абетка професій», «Служба зайнятості про тебе», «Де отримати професію», «Де працювати», «Пізнай себе», «Це цікаво». Скористатися терміналом можуть і батьки, і вчителі. Для перших передбачена тематична сторінка, яка містить поради щодо правильного вибору професії дитиною, підготовки іспитів і тестувань, поради щодо опрацювання інформації про навчальні заклади. Педагоги знайдуть тут інформацію про організацію профорієнтаційної роботи з учнями, науковими новинками в галузі психології та профорієнтації. Дію таких терміналів уже випробували школярі вищезгаданих млинівських шкіл. А незабаром ці апарати з'являться й в інших загальноосвітніх школах району, загалом їх встановлять 22. До речі, за допомогою терміналу школярі можуть пройти тестування й одразу дізнатися про свої схильності та здібності до того чи іншого виду діяльності, а найкмітливіші ще й розважитися – дати відповіді на запитання та безкоштовно отримати модний рингтон чи картку у свій мобільний телефон. Таким чином, впровадження профорієнтаційних терміналів у кожній загальноосвітній школі дозволить юнакам і дівчатам більш усвідомлено вибрати майбутню професію.

Під час профорієнтаційного уроку Зоя Миколаївна ознайомила учнів також з іншими послугами, які надає служба зайнятості, зокрема, тіми, що стосуються можливостей професійного навчання за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття у Рівненському центрі професійно-технічної освіти ДСЗ, й іншими, не менш важливими. Підсумовуючи тему, спеціаліст РЦЗ зазначила, що сьогодні перед школярами – величезний вибір шляхів самореалізації. І вибір професії, професійне навчання і пошук першого робочого місця – це кроки вже дорослого життя. Тому необхідно добре подумати, все зважити і зробити правильний професійний вибір для подальшої побудови кар'єри і гідної заробітної плати.

Ольга РАЙКО.